

Uit de pastorie – week 49 2024

Voorbede

In de voorbede werden zondag vele namen genoemd. Vaak namen van mensen die door ziekte, zorg of verdriet op de vluchtstrook terecht kwamen. Maar het grote verkeer, de wereld, de mensen om ons heen razen door op de snelweg van het leven. Je kunt je op die vluchtstrook dan ook vergeten en verloren voelen. Alsof je met al je zorgen en noden anoniem blijft. Dat betekent letterlijk ‘zonder naam’. Maar in het huis van God wordt je naam genoemd. Bij de levende God is je naam bekend. In Gods gemeente wordt je naam genoemd en gedragen tot voor de troon van God. Met een gebed om ontferming. Met een beroep op Zijn Naam. Want ook onze God is niet anoniem. Hij is met Naam en Toenaam in deze wereld verschenen: Jezus. Dat is: de HEERE redt. Als het aan de mensheid (en dus ook aan ons) had gelegen, was Jezus anoniem gebleven. Wij hebben Hem niet naar de vluchtstrook maar naar de kruisheuvel gedwongen. Zijn Naam schreven we op een bordje boven het kruis. Om het daarna nooit meer over Hem te hebben. Maar toen werd het Pasen! Hij bleek een Naam boven alle namen te hebben. Een Naam om voor te buigen. Een Naam om verwachting van te hebben. Een Naam om aan te roepen: Heere, red ook mij! Op die Naam beroepen we ons ook in de voorbede.

Wat achter ons ligt

Zondagmorgen begon de adventstijd. In het advents- en kerstevangelie zien we de Heere zo wonderlijk aan het werk. Maar wie het Oude Testament goed leest, ziet er al heel wat contouren van. Er zijn geschiedenissen die profetisch vooruitwijzen naar de komst van Christus in deze wereld. We staan deze 4 adventszondagen daarom stil bij 4 geboortes in het Oude Testament die volgens menselijke berekeningen onmogelijk zijn. Afgelopen zondag was dat de geboorte van Izak. Wat me zelf bij de voorbereiding opviel, was dat de Heere telkens terugkomt op Zijn eerste belofte, dat Abraham tot een groot volk zou worden. Het is niet Abraham die de Heere steeds aan die belofte herinnert, maar andersom. Bovendien maakt de Heere die belofte steeds concreter, in een tijdsbestek van 24 jaar. De laatste keer zegt de Heere dat Abraham over een jaar een zoon zal hebben en hem Izak moet noemen. De HEERE houdt Zich zo trouw aan Zijn beloften! Terwijl Abraham en Sara er hun eigen weg mee gingen... Wie deze geschiedenissen naast die van Lukas 1 legt, ziet verrassende overeenkomsten. Zowel aan Abraham als aan Maria wordt de waarheid van de belofte verzekerd: zou er voor de Heere iets te wonderlijk zijn? Meer dan Abraham spreekt Maria uit het geloof: laat met mij gebeuren overeenkomstig Uw woord. In beide gevallen wordt de naam van het kind door de hemel voorgeschreven. Waar Izak betekent ‘God heeft mij doen lachen’, betekent de Naam Jezus ‘de HEERE redt’ – maar ook deze naam is er één van grote vreugde. De engel verkondigt de herders ‘grote blijdschap’! In de Naam en het werk van Jezus wordt ons de vreugde van het heil verkondigd en geschonken. In Hem schenkt de Heere de vreugde van de genade, de vergeving en de verlossing. De vreugde dat wat bij ons onmogelijk is, mogelijk bleek te zijn bij Hem! Waartoe kunnen we elkaar in deze adventsweken beter aansporen dan tot het leven uit de blijdschap die van boven komt? ‘Gods vriendelijk aangezicht geeft vrolijkheid en licht voor alle oprechte harten, ten troost verspreid in smarten’.

Wat voor ons ligt

Na de dienst heb ik de kerkenraad laten raden, over welke geboortes de volgende preken zouden kunnen gaan. Als eerste werd de geboorte van Samuël genoemd – heel terecht. De lofzang van Hanna heeft grote overeenkomsten met de latere lofzang van Maria. Maar tussen Izak en Samuël lezen we nog van een andere onmogelijke geboorte: die van Simson (Richteren 13:2). Ook hier zullen we parallellen zien met de geboorte van Christus. Niet alleen in de manier waarop deze geboorte aangekondigd wordt, maar ook in de tijd waarin deze geboorte plaatsvindt. En is Simson als richter ook een type van Christus? Dat laatste is een spannende vraag, want zo voorbeeldig was Simson niet altijd.

De avonddienst kan weer een leerdienst zijn. Het vijfde gebod is aan de beurt, over het eren van vader en moeder. Zondag 39 van de catechismus breidt dit uit tot allen die over ons gesteld zijn. Dus alle vormen van gezag in kerk en wereld. De Heere voegt aan dit gebod toe, dat het ons goed zal gaan als we respectvol met gezag omgaan. Het omgekeerde zien we helaas op grote schaal gebeuren. Dit gebod kon daarom wel eens heel actueel zijn: we leven in een tijd van anarchie en rebellie, van doorgeslagen individualisme. Het breekt grote en kleine samenlevingen af. Er zijn gedragsdragers die hun gezag misbruiken en daarom ook alle respect verliezen. En er zijn mensen die geen gezag verdragen en daarom geen enkel respect tonen. Het dreigt een vicieuze cirkel te worden, een spiraal van toenemend geweld. Ik denk aan de enorme en steeds grotere politiemacht die op de been moet worden gebracht bij voetbalwedstrijden en demonstraties. We zien het ook in de oorlogsvoering rond Oekraïne, Syrië en Gaza. Of speelt er nog iets anders mee? De catechismus legt een lijn tussen aards gezag en hemels gezag. Het eerbiedigen van aards gezag ligt in lijn met het eerbiedigen van Gods gezag over ons leven. Het verwerpen van Gods gezag uit zich ook in het verwerpen van aards gezag. Als dat zo is, ligt de oplossing van een gezagscrisis nog veel dieper: dan is bekering nodig. Psalm 85 zingt ervan, wat er dan met een land en een volk gebeurt: als we ons bekeren tot de Heere, gaan waarheid, trouw en gerechtigheid ons regeren. Dan wordt het goed toeven in onze huizen, in onze samenleving, in de kerk. Laten we bij het 5^e gebod dus nooit de belofte vergeten!

Ten slotte

Het is een wat onlogisch moment om midden in december ‘vakantie’ te nemen, maar we doen het toch. Allereerst omdat december een beladen maand voor ons blijft. De blijde voorbereidingen voor kerst worden elk jaar overschaduwd door de verdrietige herinnering aan Else’s laatste dagen in ons midden en haar overlijden op 18 december 2021. Voor die gemengde gevoelens maken we tijd vrij. Anders worden ze in de drukke decembermolen vermalen. Daarnaast heb ik zelf na een paar maanden intensief winterwerk een uitblaastijd nodig. Concreet betekent dat dat wij van 9 t/m 14 december afwezig zijn. Hebt u in die week (pastoraal) contact nodig, dan zijn uw wijkouderling en de scriba bereikbaar.

Mede namens mijn vrouw sluit ik af met een hartelijke groet in verbondenheid,

Uw A.J.M.